

Ж.С. Мухаметжанованың «6D050600 – Экономика» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін дайындаған «Кәсіпорынның инновациялық дамуының басым бағыттары» диссертациялық жұмысына ғылыми кеңесші, экономика ғылымдарының докторы, профессор, А.Н. Дауренбекованың

Пікірі

Қазіргі таңда инновацияның ролі экономикада өте жоғары қарқынмен дамуда. Қазақстан экономикасының болашақта дамуы индустриялық-инновациялық үдерістердің қарқынды жүруімен тікелей байланысты. Өндірістік кәсіпорындардың барлығында инновациялық қызметтің ұтымды ұйымдастырылуы және жүзеге асуы отандық кәсіпорындардың ішкі және сыртқы нарықтарда бәсекеге қабілетті болуына оң ықпалын тигізеді.

Ж.С.Мухаметжанованың ұсынып отырған ғылыми зерттеу жұмысының ғылыми жаңалығына зерттеу гипотезасы негізінде Қазақстандағы шағын және орта кәсіпорындардың өнімділігіне инновацияның, ғылыми зерттеу техникалық-конструкторлық жұмыстар жүргізудің, инвестицияның оң әсері бар екені эконометриялық модель арқылы бағалануы, "Алматы нан" ЖШС өндірісінің іс-әрекетін зерттеуге арналған көп өлшемді статистикалық тәуелділік теңдеуінің құрылуы және инновация негізінде өнімді өткізуден түскен табыс көлеміне әсер ететін кірісті болжау үшін үлгі жасауы, Қазақстандағы нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардағы инновациялық стратегияларды жүзеге асыру схемасының ұсынылуы және еліміздегі нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардың инновациялық қызметін дамытудың стратегиялық басым бағыттары бойынша жасалған ұсыныстары жатады.

Ізденуші отандық және шетелдік зерттеушілердің инновация және инновациялық қызмет түсініктеріне көзқарастарын жан-жақты талдаған. Автордың ұсынып отырған ғылыми көзқарастары кәсіпорынның инновациялық дамуына және инновациялық қызметін жетілдіруге мүмкіндік береді. Осы аталған ғылыми нәтижелер мен ұсыныстардың негіздемелілігі және дәйектілігі диссертациялық зерттеуді жүргізгендегі халықаралық және отандық заңдарға, заңнамаларға, нормативті актілерге, сондай-ақ отандық және шетелдік зерттеуші ғалымдардың еңбектеріне сүйенулерінен және экономикалық үрдістер мен құбылыстарды зерттеудің қазіргі әдістерін тиімді қолдануынан көрінеді. Сонымен қатар, зерттеу нәтижелері әр түрлі ғылыми-тәжірибелік конференцияларда сынақтан өткен, жұмыстың тақырыбы бойынша тоғыз жариялым жарық көрген.

Диссертациялық жұмыс кіріспеден, үш негізгі бөлімнен, қорытындыдан, пайдаланылған әдебиеттер тізімінен және қосымшалардан тұрады. Жұмыс логикалық жүйелілік тәртібімен жазылған және ішкі үйлесімділігі бар.

Кіріспе бөлімінде тақырыптың өзектілігі, мәселенің ғылыми тұрғыдағы әзірлік дәрежесі, зерттеудің мақсаты және міндеттері анықталған және

жұмыстың жаңалығы мен тәжірибелік маңыздылығы, сондай-ақ жұмыстың ғылыми нәтижелерінің іске асуы мен сынақтан өтуі көрсетілген.

Диссертациялық жұмыстың бірінші бөлімінде автор кәсіпорынның инновациялық даму стратегиясын қалыптастырудың әдістемелік негіздерін зерделеп, кәсіпорынның инновациялық даму стратегиясын қалыптастыру үдерісінің сызбасын, сондай-ақ кәсіпорынның инновациялық қызметіне әсер етуші факторлар мен бағалау көрсеткіштерін анықтады.

Екінші бөлімде Алматы облысының нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардың жай-күйі және даму тенденциялары талданған, сондай-ақ "Алматы нан" ЖШС, «Ақсай нан» ЖШС, «Алмалы нан» ЖШС кәсіпорындарының инновациялық өнім өндіру қызметтері зерделенді. ҚР кәсіпорындардың инновациялық қызметіне әсер етуші факторлардың бірнеше көп факторлы регрессия моделдері құрылып, ең сенімді моделге корреляциялық-регрессиялық талдау жасалды.

Үшінші бөлімде нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардың инновациялық дамуының стратегиялық-әдістемелік тәсілдері айқындалып, ҚР нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардағы инновациялық стратегияларды жүзеге асыру сызбасы ұсынылды. Сонымен қатар, Қазақстандағы нан өнімдерін өндіретін кәсіпорындардың инновациялық қызметін дамытудың стратегиялық басым бағыттары бойынша ұсыныстар берілді.

Автор зерттеу тақырыбы бойынша бірқатар әдебиеттік шолу жасаған, кәсіпорынның инновациялық қызметіне әсер етуші факторлар мен бағалау көрсеткіштері бойынша статистикалық және тәжірибелік материалдарды пайдаланған, нан өнімдерін тұтынушыларға сауалнама жүргізу арқылы нан өнімдерін таңдау кезінде басшылыққа алатын негізгі себептері анықталып, ұсыныстар берген. Диссертацияда берілген тәжірибелік тұжырымдар қолданбалы сипатта және оны еліміздегі кәсіпорынның инновациялық қызметін дамытуға қолдануға болады.

Жалпы жұмыс жеткілікті түрде жоғары ғылыми деңгейде орындалған, осындай жұмыстарға қойылатын барлық талаптарға жауап береді және Диссертациялық Кеңесте қорғауға жіберіледі, ал оның авторы Ж.С. Мухаметжанова «6D050600 – Экономика» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайықты.

Ғылыми жетекші,
Тұран Университетінің
профессоры, э.ғ.д.

А.Н. Дауренбекова

